
Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Fylkesmannen i Trøndelag	Torgeir Mørch	12.06.2020	2015/3725-66/348
v/Elise Hermo Rusti			
Postboks 2600		Tidligere dato	Tidligere referanse
7734 STEINKJER		14.01.2020	2015/3725-57/348

Ørland flystasjon - Søknad om utslippstillatelse fra Fly- og baneavising - Vedtak om undersøkelser - Oversendelse av rapport flyavising

Bakgrunn

Forsvarsbygg viser til revidert søknad om utslippstillatelse fra avising, og oversendelse av flere ulike utredninger og svar på tillegsspørsmål vedrørende søknaden fra mars 2018. Vi viser videre til varsel om pålegg om undersøkelser for plattform for flyavising ved Ørland flystasjon datert 16.12.2019 og vedtak om pålegg om undersøkelser datert 23.01.2020.

Varsel og vedtak januar om pålegg om undersøkelser Ørland flystasjon

Fylkesmannen pålegger Forsvarsbygg å gjennomføre en faglig utredning, for å finne det mest optimale dyp og plassering av utslippspunktet, som sikrer minst mulig negative effekter på resipienten og det biologiske mangfoldet i området. Et av mulig krav er å pålegge Forsvarsbygg å lede oppsamlet flyavisingsvæske bort fra kanalene/bekkene og Grandefjæra.

Følgende mulige vilkår ble satt av Fylkesmannen for avrenning fra plattformen:

- Føres det ut på dypvannsutslipp i Trondheimsfjorden-Brekstad.

eller

- Lede det inn på kommunalt avløpsnett i Ørland kommune i henhold til de krav som stilles for slikt påslipp.

I vedtak av 23.01.2020 gis det åpning for å overføre vannet fra fordrøyningstanken til det kommunale nettet ved bruk slamsugebil, eller et egnet utslippspunkt til fjorden.

Fylkesmannen pålegger Forsvarsbygg å gjennomføre en faglig utredning for å utrede det ovennevnte og at utredningen blir gjort av et kompetent organ. Utredningen skal resultere i et faglig råd om fremtidig utslippspunkt. Opprinnelig frist for å sende inn rapport av utredningen til Fylkesmannen er 01.06.2020. som følge av ønske om noen justeringer i utkast til rapport ble det anmodet Fylkesmannen om utsatt frist til rapportering til 15 juni 2020, noe som ble innvilget.

Brukere av plattformen

Det er tre brukere av plattformen. Disse er:

- NATO/ NAEW-FOL,
- Luftving
- FBRT (Ørland kommune/Fosen brann og redningstjeneste). Sivil rutefly

Det at det er tre aktører gir utfordringer knyttet til innsamling av informasjon om forbrukt væske. Forsvaret og Forsvarsbygg vil få etablert et system som systematiserer dette. Til orientering utgjorde sivil andel 64 % av gjeldende godkjent tillatelse (på 9000 liter), og 85 % av totalt forbruk i 2019.

KOF og PE relatert til omsøkt mengde Ørland

Forsvarsbygg viser til søknaden og de beregninger som lå til grunn. Der viser beregningene at omsøkt mengde på 10 000 liter ren glykol utgjør 17 000 kr KOF per år eller sesong. Dette utgjør teoretisk 410 PE. Dersom man antar at 20-30 % enten infiltreres i grunnen eller blir med flykroppen ut på rullebane vil den reelle oppsamlingen utgjøre ca 280 PE. Oppsamlingsgraden forventes å øke med planlagt tiltak med nytt dekke på plattformen.

Rapport flyavising

Forsvarsbygg har fått konsulentfirmaet Cowi til å gjennomføre de pålagte utredningene. Cowi har gjort en rekke tilsvarende utredninger og undersøkelser på lignende prosjekter både for Avinor og for Forsvarsbygg på Evenes, og har således den nødvendige kompetansen.

Vedlagt følger rapport utarbeidet av Cowi.

Utgangspunkt for rapport

I rapporten er 4 ulike alternativer utredet. Dette er som følger:

- Etablere overføringsledning til sjø med eget utslippspunkt i fjorden
- Overføre glykolholdig vann til kommunalt nett og renseanlegg
- Overføre glykolholdig vann til kommunalt utslippspunkt utenom kommunens renseanlegg
- Null alternativet – ingen spesifikke tiltak

I hvert scenario er følgende temaer belyst:

- Tekniske løsninger og oversiktstegninger
- Miljøbelastninger
- Kostnads kalkyle for foreslått løsning

Hovedtrekk fra rapporten

Det er gjennomført kostnadsberegninger, og følgende alternativer er kostnadsberegnet.

- Frakte oppsamlet vann med glykol med slamsugebil, og slippe vannet inn på kommunal utslippsledning.
- Kommunalt spillvann, dvs. påslipp til eksisterende spillvannssystem inne på flystasjonen.
- Til overvann, dvs. påslipp til eksisterende overvannssystem med avrenning mot Hårberg.
- Ny utslippsledning til fjorden.
- Egen ledning fra plattform og fram til kommunal utslippsledning ved Hovedtåa

Til orientering er alle kostnader angitte entreprisekostnad eks mva. For flere av alternativene vil kostnader for organisatoriske tiltak til mannskap tilkomme. Spesielt vil det rolig gjelde ved eventuelt bruk av slamsugebil.

Det er i rapporten gjort en rangering av ulike alternativer for håndtering av glykolholdig overvann. Alternativene er gitt en samlet vurdering ut ifra kostnader og miljøhensyn, med hhv. kategoriene lav – middels – høy.

Alternativ	Rangering		
	Kostnad	Miljøbelastning	Rangering av alternativ
Nullalternativ, opprettholde dagens løsning	Lav	Middels	3
Overføre vann til kommunalt nett	Middels	Lav	1
Egen pumpeledning til fjorden	Høy	Lav	4
Overføre til overvann og videre til Håberg	Høy	Lav	2
Sugebil til kommunalt nett	Middels	Lav	(1)

Som det kommer frem så er det alternativet med påslipp til eksisterende spillvannssystem inne på flystasjonen, sammen med å frakte vann med glykol med slamsugebil som er rangert som beste alternativer. Alternativet med slamsugebil er ikke ønskelig på lang sikt. Dette vil kreve flere driftsmessige endringer og mye ekstra arbeid for driftspersonell, noe som gir rom for systemfeil. Alternativet gir også en forholdsvis lav oppsamlingsgrad.

Konklusjon i rapport

Som følge av lavt forbruk og stor fortykning i Meldalskanalen er det i rapporten vurdert at dagens løsning (null-alternativet), med oppsamling av avisningsvæske på tett tank og med overløp til Meldalskanalen, vil kunne være miljømessig akseptabelt. Men Grandefjæra er imidlertid et svært viktig naturområde og vernet iht. RAMSAR-konvensjonen, noe som krever ekstra oppmerksomhet med hensyn på forurensningstilførsel. Det er derfor anbefalt tiltak for å redusere den totale organiske belastningen til Grandefjæra.

Det er gitt følgende vurderinger og anbefalinger i rapporten:

- › Det anbefales at man i forbindelse med oppgradering av dagens AWACS plattform gjennomfører tiltak for å øke oppsamlingsgraden og leder glykolholdig overvann til kommunalt spillvann.
- › Alternativt kan glykolholdig overvann fjernes fra tank med sugebil og leveres til kommunal RA. Dette ses på kun som en midlertidig løsning.

Til orientering er det utarbeidet et prosjektforslag for rehabilitering av dagens plattform (inklusive membran for oppsamling av deicer-væske). Dette ligger til godkjenning hos Nato. Det forventes en avklaring om finansiering i løpet av juni måned. Det er et mål for dette prosjektet med oppstart våren 2021.

Løsningen med å lede glykolholdig overvann til kommunalt spillvann vil måtte utstyres med sommer og vinterdrift, hvor det i løpet av sommermånedene og i perioder i løpet av vinteren hvor det evt ikke foregår flyavising ledes vannet utenom det kommunale nettet, dvs ledes mot Grandefjæra.

Oppsummering og anbefaling

Forsvarsbygg mener med vedlagte rapport å ha svart ut pålegget om utredninger vedrørende flyavising på Ørland flystasjon. Sett i et kost/nytte perspektiv vil man kunne fortsette med dagens løsning fordi miljøbelastningen ansees som beskjedent sett i forhold til annen avrenning til resipienten. Men for å kunne ha en robust fremtidig løsning og mulighet for økning i forbruk mener Forsvarsbygg at løsningen med oppsamling og bortledning av glykolholdig overvann til kommunalt spillvann og ivaretar pålegget fra Fylkesmannen om undersøkelser. Tiltaket bør gjennomføres samtidig med rehabilitering og skifte av dekke på dagens plattform. Finansiering av tiltak med avrenning fra plattformen vil bli fremmet for Forsvarsdepartement for finansiell godkjenning.

Alternativet med påkobling til kommunalt nett kommer gunstig ut, sett i et kostnads og driftsperspektiv. Dette er også en langsiktig og god løsning. Det vil også svare på ønsket fra Fylkesmannen å redusere utslippet av glykolholdig vann til Grandefjæra. Forsvarsbygg mener som sagt det vil være fornuftig å etablere avløpet fra plattformen i forbindelse med oppgraderingen av denne, som trolig skjer i løpet av 2021. Da vil man ha en entreprenør tilstede og man slipper med kun en periode med stenging av plattformen.

Løsningene med egen utslippsledning til fjorden eller egen ledning til kommunal utslippsledning ved Hovedtåa mener vi ikke kan forsvares i et kost/nytte perspektiv og bortfaller derfor som reelle alternativer, sett i lys av at teoretisk belastning utgjør 410 PE i forhold til omsøkt mengde på 10 000 liter glykol.

Torgeir Mørch
Miljøsjef
Forsvarsbygg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi til:
Ørland kommune Postboks 401 7130 BREKSTAD

Vedlegg:

- 1 Ørland flystasjon - Søknad om utslippstillatelse fra Fly- og baneavising - Vedtak om undersøkelser - Oversendelse av rapport flyavising